

BO Akkerbouw Jaarverslag 2020

Ruimte voor de Nieuwe Akker!

Ons Nederlandse landschap is prachtig – en moet prachtig blijven. Daar is iedereen het mee eens. Onze weidse akkers vol gewassen onder een zomerzonnetje. Een akkerbouwer op zijn tractor om het land te bewerken. Het zijn de nostalgische en puur Hollandse beelden die we allemaal op ons netvlies hebben. Een mooi en rijk landschap waarin akkerbouw, onze plattelandscultuur en de natuur in harmonie met elkaar zijn.

Onze akkerbouwers werken al van generatie op generatie hard om ons voedsel te produceren. Voedsel dat dagelijks monden voedt, hier en over de hele wereld. Akkerbouwers doen dit met veel liefde voor en kennis over de akkers en de gewassen die ze erop verbouwen. Kennis, die maar blijft groeien met de tijd. Want de akkerbouwers blijven hun vak steeds weer vernieuwen. Zoeken oplossingen voor nieuwe problemen. Bedenken nieuwe toepassingen met bestaande opbrengsten uit de akker.

En dat is belangrijk, want de wereld is sterk aan het veranderen. Klimaatverandering, bevolkingsgroei, stikstofproblematiek en afname van biodiversiteit. Het stelt ons voor grote opgaven. Door klimaatverandering wapenen we ons nu tegen meer extreme weersomstandigheden. We gaan op zoek naar andere vormen van energiewinning en naar innovatieve manieren om onze ecologische voetafdruk te verkleinen. Het voedingspatroon van onze samenleving verschuift ook: er is vraag naar meer plantaardig voedsel. Dit biedt kansen. We hebben behoefte aan slimme oplossingen. Aan nieuwe ideeën.

We mogen trots zijn op de Nederlandse akkerbouwers. Op hun verandervermogen, zonder ons typisch Nederlandse landschap kwijt te raken. Op de bijdrage die onze akkerbouwers leveren aan de problemen van de nieuwe tijd. De sector zit vol samenwerkers. De akkerbouwer van deze tijd werkt duurzaam, staat in goed contact met zijn omgeving en zit vol ideeën.

Op de nieuwe akker worden de grondstoffen voor nieuwe producten verbouwd: gezond voedsel, plantaardige eiwitten, duurzame ingrediënten en groene alternatieven voor fossiele grondstoffen. De nieuwe akker bloeit als nooit tevoren. Laat de akkerbouwers daarom doen waar ze al honderden jaren goed in zijn: waarde leveren uit hun akkers. Voedingswaarde. Economische waarde. Duurzame waarde. Ruimte voor de Nieuwe Akker!

Contact

BO Akkerbouw
Louis Braillelaan 80
2719 EK Zoetermeer
www.bo-akkerbouw.nl
T 079 303 0330
E info@bo-akkerbouw.nl

Colofon

2021, copyright BO Akkerbouw

Ontwerp Grafisch ontwerp bureau Tine van Wel

Tekst Jeannet Pennings, Tekstbureau PENnings

Fotografie BO Akkerbouw, Dirk Hol,

Eendrachtbode, Femke de Laat, Elly Michiels,

Ministerie van LNV, Mark Pasveer,

Wim van Vossen.

Voorwoord

- 1 | Over BO Akkerbouw**
- 2 | Sector in coronatijd**
- 3 | Onderzoek en Innovatie**
- 4 | Actieplan Plantgezondheid**
- 5 | Klimaat & Bodem**
- 6 | Certificering**
- 7 | Overige sectoronderwerpen**
- 8 | Financiën**

Voorwoord

- 3 | Onderzoek en Innovatie**

- 6 | Certificering**

- 1 | Over BO Akkerbouw**

- 4 | Actieplan Plantgezondheid**

- 7 | Overige sectoronderwerpen**

- 2 | Sector in coronatijd**

- 5 | Klimaat & Bodem**

- 8 | Financiën**

Voorwoord

- 1 | **Over BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en Innovatie**
- 4 | **Actieplan Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat & Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

Voorwoord

Op zondag 15 maart 2020 werd de horeca gesloten als onderdeel van de eerste lockdown. Op maandag 16 maart hebben we de gevolgen van de wereldwijde coronacrisis voor de akkerbouwsector geïnventariseerd. Op dinsdag 17 maart hebben we hierover gesproken met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Op donderdag 19 maart organiseerden we een overleg met alle ketenpartijen en op maandag 22 maart hadden we een gesprek op directieniveau met LNV. De goede samenwerking in de keten zorgde ervoor dat BO Akkerbouw snel en met resultaat kon optreden voor de sector.

Na precies 50 dagen van overleg lag er een regeling voor € 50 miljoen. De regeling heeft faillissementen voorkomen, maar heeft nergens tot feestgedruis geleid. De sector was niet meteen genezen, maar hoefde ook niet naar het ziekenhuis. Na eerdere hulp in de jaren '70 en de jaren '90 kwam er in 2020 weer steun vanuit Den Haag voor de aardappelsector. Als we in dit ritme blijven, dan moeten we weer minstens 20 jaar op steun wachten. Het is net als met de Elfstedentocht, maar dan eentje waarvan je hoopt dat ie niet komt.

Ook met de problematiek rondom PFAS en rondom kiemremming in aardappelen heeft BO Akkerbouw opgetreden om problemen voor de sector zoveel mogelijk te voorkomen en waar nodig snel en adequaat op te lossen. Zoals elke keer blijkt, zijn oplossingen alleen mogelijk met goede samenwerking in de keten. Klimaat, bodem, gewasbescherming, biodiversiteit - alle belangrijke vraagstukken van de sector zijn ketenvraagstukken. Met inzet van de leden en met oog voor de grote diversiteit onder akkerbouwers heeft BO Akkerbouw afgelopen jaar bewezen het verschil te kunnen maken voor de sector.

Naast de problemen van vandaag hebben we veel energie gestoken in de uitdagingen van morgen. Op basis van het brede draagvlak in de sector hebben we een verlenging van de verbindendverklaring voor ons onderzoeksprogramma aangevraagd. De komende jaren kunnen we met en voor de sector verder werken aan innovatie en aan het verdienvermogen van akkerbouwers. De activiteiten onder het Actieplan Plantgezondheid zijn daarbij essentieel. Ik ben trots dat we daarbij het NAJK hebben mogen verwelkomen als volwaardig lid van BO Akkerbouw. We gaan met alle leden en akkerbouwers samen op pad om verder invulling te geven aan ons motto: voor de akkerbouw van morgen.

André Hoogendijk
Directeur

Voorwoord

- 1 | Over
BO Akkerbouw**
- 2 | Sector in
coronatiejd**
- 3 | Onderzoek en
Innovatie**
- 4 | Actieplan
Plantgezondheid**
- 5 | Klimaat &
Bodem**
- 6 | Certificering**
- 7 | Overige
sectoronderwerpen**
- 8 | Financiën**

Over BO Akkerbouw

Voorwoord

- 1 | **Over BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en Innovatie**
- 4 | **Actieplan Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat & Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

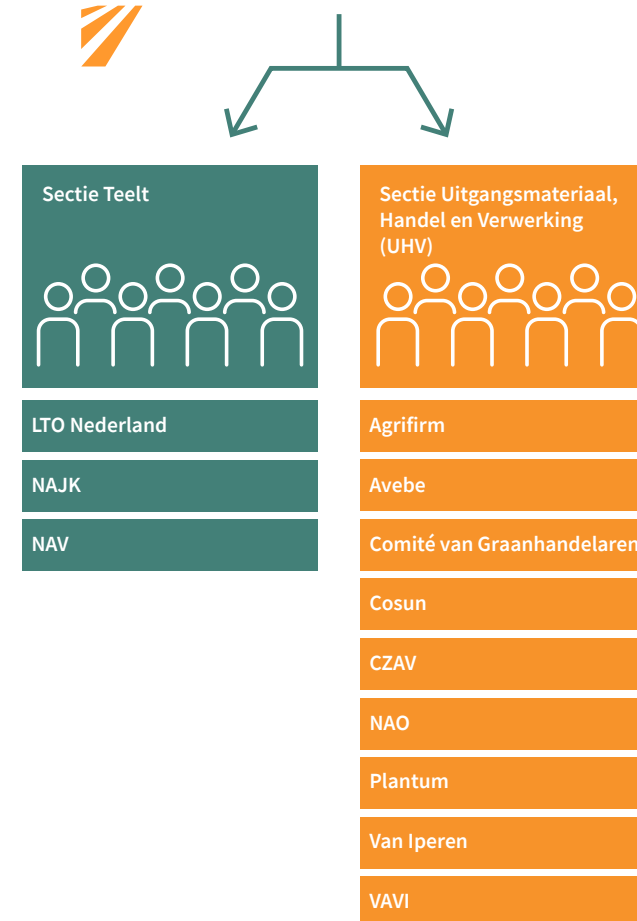
Over BO Akkerbouw

BO Akkerbouw is het centrale platform en kenniscentrum voor de Nederlandse akkerbouwketens. De organisatie zorgt voor één krachtig geluid van de Nederlandse akkerbouw, draagt de ambities van de sector uit en komt met oplossingen voor collectieve vraagstukken. De leden van BO Akkerbouw zijn Agrifirm, Avebe, Cosun, CZAV, Het Comité van Graanhandelaren, LTO Nederland, NAJK, NAO, NAV, Plantum, Van Iperen en VAVI.

Werkorganisatie

Het kantoor van BO Akkerbouw is te vinden in Zoetermeer. Per 1 januari 2020 bestond het secretariaat uit zes personen (circa 5,4 fte) en per 1 april 2020 uit zeven personen (circa 6,2 fte). Op projectbasis vult BO Akkerbouw deze formatie aan. In 2020 ging het om een projectleider voor het Actieplan Plantgezondheid (0,4 fte) en twee communicatiemedewerkers (samen 0,5 fte).

Voorwoord

- 1 | **Over BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en Innovatie**
- 4 | **Actieplan Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat & Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

Bestuur en ALV

Het bestuur van BO Akkerbouw kwam in 2020 viermaal bijeen. Op drie van deze vergaderingen volgde een bijeenkomst van de Algemene Ledenvergadering (ALV). Vanwege de maatregelen rond het coronavirus vonden alle bijeenkomsten digitaal plaats. In de vergaderingen van het bestuur en de ALV kwamen steeds de programma's en onderwerpen aan de orde die dit jaarverslag beschrijft. Ook nam de ALV in september 2020 een bijzonder besluit, namelijk het indienen van een aanvraag om verbindendverklaring van het programma Onderzoek en Innovatie voor de periode 2021-2030 met de daarbij behorende regelingen. Verder evalueerde het bestuur een aantal bestuurlijke aspecten van de vereniging.

NAJK sluit zich aan

Het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK) is sinds oktober 2020 officieel lid van BO Akkerbouw. Afgelopen jaren was NAJK reeds als partner betrokken bij BO Akkerbouw. Met het lidmaatschap krijgt NAJK een volwaardige plek in de ALV en het bestuur van BO Akkerbouw. Samen met LTO Nederland en de Nederlandse Akkerbouw Vakbond (NAV) vertegenwoordigt NAJK de akkerbouwers binnen de Sectie Teelt van BO Akkerbouw. Op verzoek van de Sectie Teelt voert BO Akkerbouw het programma Onderzoek en Innovatie uit waaraan alle akkerbouwers een financiële bijdrage leveren en waarvan de resultaten voor de hele sector beschikbaar komen.

“Met het lidmaatschap van BO Akkerbouw krijgt NAJK een volwaardige plek aan tafel. Dat past bij het belang van jonge boeren voor de toekomst van de Nederlandse akkerbouw.”

Leendert Jan Onnes,
bestuurslid BO Akkerbouw

Voorwoord

- 1 | Over
BO Akkerbouw**
- 2 | Sector in
coronatiejd**
- 3 | Onderzoek en
Innovatie**
- 4 | Actieplan
Plantgezondheid**
- 5 | Klimaat &
Bodem**
- 6 | Certificering**
- 7 | Overige
sectoronderwerpen**
- 8 | Financiën**

Sector in coronatiejd

Voorwoord

- 1 | **Over BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en Innovatie**
- 4 | **Actieplan Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat & Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

Sector in coronatijd

De wereldwijde uitbraak van de coronacrisis aan het begin van 2020 bracht veel uitdagingen met zich mee. Ook de akkerbouw, en in het bijzonder de fritesaardappelsector, werd hard getroffen. Direct na de lockdown, in de week van 16 maart, voerde BO Akkerbouw overleg in de keten én met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Teelt, handel en verwerking waren bij dit overleg aangesloten. Op 22 maart zat BO Akkerbouw, in nauwe samenwerking met haar leden LTO Nederland, NAV, NAO en VAVI, aan tafel met de directie van het ministerie van LNV. De cijfers en verwachte gevolgen voor de aardappelketen waren op dat moment goed in beeld. De hoge snelheid en het goede contact in de keten voor volledige informatievoorziening vormden de sleutel tot een succesvolle regeling.

€ 50 miljoen

Voor telers van fritesaardappelen kwam er in zeer korte tijd een compensatieregeling beschikbaar met een omvang van maar liefst € 50 miljoen.

1.200 telers

Uiteindelijk hebben 1.200 fritesaardappeltelers een aanvraag ingediend voor compensatie. Zij ontvingen snel een voorschot van 30%.

“Bij BO Akkerbouw zit de hele keten om tafel. Samen kunnen we op kansen en uitdagingen inspelen. Zo versterken we elkaar. Het maakt snel schakelen mogelijk, bijvoorbeeld bij de compensatieregeling voor fritesaardappelen. Een krachtige BO Akkerbouw is goed voor akkerbouwers.”

Hendrik Jan ten Cate,
bestuurslid BO Akkerbouw

Voorwoord

- 1 | **Over BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en Innovatie**
- 4 | **Actieplan Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat & Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

Compensatieregeling

In vijftig dagen tijd lag er een compensatieregeling voor telers van fritesaardappelen. Daarmee kwam een ongekend bedrag bijzonder snel beschikbaar. Naast de tuinbouw was de akkerbouw de enige agrarische sector die steun ontving van de overheid met een sectorspecifieke regeling. Door de snelheid ontstond er soms wat onduidelijkheid, maar uiteindelijk werden 1.200 telers geholpen. Zij ontvingen snel hun voorschot van 30%. De meeste aanvragen zijn voor eind 2020 afgehandeld. De compensatieregeling vergoedt slechts een deel van de schade. De regeling heeft voor de sector niet alle verliezen goedge maakt, maar heeft grote financiële problemen voorkomen. En dat was het doel.

Op 7 mei organiseerde BO Akkerbouw samen met Rabobank **een webinar** om telers te informeren over de situatie rondom het aardappeloverschot, de verschillende oplossingsrichtingen en de compensatieregeling. Dit webinar werd zeer goed bekeken.

Op 7 juli was Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander op werkbezoek bij het loon- en akkerbouwbedrijf van Peter en Rosalinda van der Poel in het Zuid-Hollandse Abbenbroek. Daar liet hij zich bijpraten over de impact van de coronacrisis op de akkerbouwsector.

Voorwoord

- 1 | **Over BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en Innovatie**
- 4 | **Actieplan Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat & Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

Campagne 'benefrietjes'

Door de coronacrisis ontstond een overschot van 1 miljard kilo fritesaardappelen. Om aandacht te vragen voor de ontstane situatie en om grootschalige voedselverspilling tegen te gaan, lanceerde BO Akkerbouw samen met Ontwerpbureau Doordacht de zogenaamde Benefrietactie. De campagne riep Nederlanders op om juist nu af en toe een frietje te eten en te trakteren. Hiervoor is speciaal promotiemateriaal ontwikkeld. De actie kreeg zeer veel media-aandacht. BO Akkerbouw **kijkt terug** op een succesvolle publiekscampagne, waarbij de benefrietjes zelfs op het bord van landbouwminister Carola Schouten belandden.

#BENEFRIETJES .NL

Voorwoord

- 1 | Over
BO Akkerbouw**
- 2 | Sector in
coronatiejd**
- 3 | Onderzoek en
Innovatie**
- 4 | Actieplan
Plantgezondheid**
- 5 | Klimaat &
Bodem**
- 6 | Certificering**
- 7 | Overige
sectoronderwerpen**
- 8 | Financiën**

Onderzoek en Innovatie

Voorwoord

- 1 | **Over BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en Innovatie**
- 4 | **Actieplan Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat & Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

Onderzoek en Innovatie

Programmering onderzoek

Eind 2019 keurde het bestuur van BO Akkerbouw 32 onderzoeksprojecten goed. Deze zijn terug te vinden in het **jaarverslag 2019**. De meeste projecten gingen in januari of februari 2020 van start. Enkele projecten (over loofdoding bij aardappelen en over driftreducerende spuittechnieken) waren vanwege hun urgentie al eerder gestart.

€ 1,9
miljoen

BO Akkerbouw investeert in totaal €1,9 miljoen in vier nieuwe projecten.

€ 8
miljoen

Door bijdragen van andere partijen en een verdubbeling door de Topsector is de totale waarde van de projecten meer dan € 8 miljoen. Dat is een ruime verviervoudiging van de bijdrage van akkerbouwers.

Het bestuur concludeerde in het voorjaar dat de Oproep 2019 voor projectideeën inhoudelijk goed en succesvol is verlopen. De resultaten sluiten goed aan op het **Actieplan Plantgezondheid** en het Topsectorenbeleid. Het bestuur onderstreept het belang van het Digipanel, waarmee akkerbouwers zelf hun wensen en prioriteiten aangeven. Voor een volgende oproep streeft BO Akkerbouw naar een hoger aantal deelnemers van het Digipanel en een actievere uitvraag bij akkerbouwers. Bijvoorbeeld via de nieuwsbrief en communicatiekanalen van de leden.

In de voorjaarsvergadering zijn tevens de jaarplannen van de Plan van Aanpakken Aardappelmoetheid, Erwinia, Meloidogyne en Ditylenchus goedgekeurd. Ook heeft het bestuur drie projecten met betrekking tot knolcyperus gehonoreerd. De reeds lopende PPS Weerbaarheid kreeg een aanvullend budget toebedeeld.

Goedkeuring nieuwe onderzoeken

Voor financiering via de Topsectoren is in 2020 gekeken welke onderwerpen nog aanvullende waarde hebben bovenop het reeds brede pakket aan lopende onderzoeken. De Topsector Agri & Food keurde in november vier nieuwe onderzoeksvoorstellen van BO Akkerbouw goed. Het gaat om onderzoek en kennisverspreiding over bodem, bemesting, stengelaaltjes en gewasresten. Wageningen University & Research is de (hoofd)uitvoerder voor de onderzoeken die allemaal begin 2021 zijn gestart. Het gaat om:

- **Moleculaire karakterisering waardplantenstatus van rassen van stengelaaltjes**
- **Beter Bodembeheer, integraal en naar de praktijk**
- **Betere stal, betere mest, betere oogst**
- **Rol van gewasresten voor bladpathogenen van suikerbiet in bouwplanverband**

Daarnaast is besloten om vier lopende projecten te verlengen of om het budget te verhogen. Het gaat om de volgende PPS'en:

- Precisielandbouw 4.0
- Regeneratieve Landbouw
- E-pieper (DISAC)
- FAB+

Voorwoord

- 1 | **Over
BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in
coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en
Innovatie**
- 4 | **Actieplan
Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat &
Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige
sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

“Ik hecht veel waarde aan de **PPS Klimaatadaptatie Open Teelten** en de **PPS Integrale aanpak gewasbescherming voor de akkerbouw op zand**. Beide PPS'en werken aan handvatten voor de akkerbouw van morgen. Hoe ga je om met klimaatrisico's? Welke rassen en teelten passen daarbij? Hoe kun je het gewas beschermen met minder chemie? De juiste partijen zitten aan tafel. De proeven staan dichtbij de praktijk.”

Edwin Michiels,
bestuurslid BO Akkerbouw

Voorwoord

- 1 | **Over BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en Innovatie**
- 4 | **Actieplan Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat & Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

Actieve communicatie

In 2020 versterkte BO Akkerbouw haar communicatie om zo de informatie op het gebied van Onderzoek en Innovatie beter te ontsluiten. Zo ontwikkelde BO Akkerbouw in maart 2020 een **serie video's** over maatregelen om besmetting met *Meloidogyne chitwoodi* en *Meloidogyne fallax* (Mcf) te voorkomen en om deze aaltjes te bestrijden. Het gaat om gerichte maatregelen waarmee telers aan de slag kunnen. De video's horen bij het Plan van Aanpak *Meloidogyne chitwoodi/fallax*, dat de akkerbouwsector samen heeft opgezet.

In juni zag de brochure '**Projecten 2020 - Onderzoek voor de akkerbouw van morgen**' het licht, zowel digitaal als in print. In deze brochure bundelt BO Akkerbouw meer dan vijftig lopende onderzoeken die de organisatie financiert en/of begeleidt. Zowel voor akkerbouwers, als voor leden en kennisinstellingen geeft dit inzicht in het onderzoek voor de akkerbouwsector.

In juli startte BO Akkerbouw met een nieuwe maandelijkse **nieuwsbrief** voor akkerbouwers, erfbetreders, kennisinstellingen en andere geïnteresseerde lezers. De organisatie deelt daarin eigen nieuws, maar ook berichten uit het onderzoeksveld. Tot slot is de **website Kennisakker** van BO Akkerbouw weer in de lucht, zodat ook oude onderzoeksresultaten beschikbaar blijven.

6.500
ontvangers

Inmiddels ontvangen zo'n 6.500 belangstellenden de nieuwsbrief van BO Akkerbouw. Daarvan is 95% akkerbouwer. Geïnteresseerden kunnen zich **online aanmelden**.

Nieuwe erkenning en nieuwe aanvraag verbindendverklaring

Het lopende programma Onderzoek en Innovatie en de regelingen voor verplichte registratie en gegevensverstrekking en voor verplichte financiële bijdragen liepen eind 2020 af. De destijds verantwoordelijke minister van Economische Zaken verklaarde het programma en de regelingen in 2016 verbindend. De verbindendverklaring was aangevraagd door de erkende brancheorganisaties (BO's) voor Aardappelen en overige akkerbouwgewassen, voor Granen en voor Suiker.

Voorwoord

- 1 | Over BO Akkerbouw
- 2 | Sector in coronatijd
- 3 | Onderzoek en Innovatie
- 4 | Actieplan Plantgezondheid
- 5 | Klimaat & Bodem
- 6 | Certificering
- 7 | Overige sectoronderwerpen
- 8 | Financiën

Deze vallen organisatorisch onder BO Akkerbouw. Inmiddels is het wettelijk mogelijk dat BO Akkerbouw zelf de status van erkende brancheorganisatie krijgt voor de genoemde sectoren. Een aanvraag hiertoe werd in december 2020 door de minister van LNV ingewilligd.

In september 2020 besloot de Algemene Ledenvergadering tot een nieuw programma Onderzoek en Innovatie voor de periode 2021-2030. Voor het programma en de bijbehorende regelingen voor verplichte registratie en gegevensverstrekking en voor verplichte financiële bijdragen is een aanvraag om verbindendverklaring ingediend. In april 2021 heeft minister Schouten van LNV de **nieuwe verbindendverklaring getekend**. Ondertussen trof BO Akkerbouw alvast de voorbereidingen voor een nieuwe Oproep 2021 voor onderzoeksprojecten. Eerst werd akkerbouwers gevraagd om wensen voor kennis en innovatie in te dienen.

Gegevensverstrekking en financiering

Het programma Onderzoek en Innovatie wordt gefinancierd met een bijdrage over iedere hectare waarop akkerbouwers aardappelen, suikerbieten en granen telen. De tarieven voor de periode 2016-2020 waren als volgt:

97%
score

Over teeltjaar 2020 heeft inmiddels 97% van de telers een opgave van de arealomvang per gewas ingediend.

€ 2,7
miljoen

Er zijn 8.938 facturen gestuurd met een totaalbedrag van € 2,7 miljoen, exclusief btw (stand mei 2021).

Machtiging

Meer dan 95% van de telers voldoet aan de verplichting tot gegevensverstrekking met een machtiging in mijnRVO.nl. Hierdoor kan BO Akkerbouw gebruik maken van de perceelsgegevens die telers opgeven in de Gecombineerde opgave. BO Akkerbouw ontvangt van RVO.nl alleen de arealen van de relevante gewassen. Telers die de gegevens door middel van een machtiging verstrekken, krijgen een korting van € 50 op de factuur voor de verplichte onderzoeksbijdrage.

Voorwoord

- 1 | Over
BO Akkerbouw**
- 2 | Sector in
coronatie**
- 3 | Onderzoek en
Innovatie**
- 4 | Actieplan
Plantgezondheid**
- 5 | Klimaat &
Bodem**
- 6 | Certificering**
- 7 | Overige
sectoronderwerpen**
- 8 | Financiën**

Actieplan Plantgezondheid

Voorwoord

- 1 | **Over BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en Innovatie**
- 4 | **Actieplan Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat & Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

Actieplan Plantgezondheid

Met het Actieplan Plantgezondheid werken BO Akkerbouw en haar leden samen aan duurzame teeltmethoden. Kennis vormde de leidraad voor de activiteiten in 2020. Aan het begin van het jaar startten veel projecten die inspelen op de behoefte aan kennis onder akkerbouwers. Uit de **brochure met het projectenoverzicht** blijkt dat het merendeel betrekking heeft op plantgezondheid.

Biologische buffering

BO Akkerbouw is actief deelnemer in het **project Kennistransfer Plantgezondheid**. Eén van de projectthema's is biologische buffering. De essentie ervan is om met de inzet van biostimulanten en gewasbeschermingsmiddelen van biologische oorsprong de weerbaarheid van het teeltsysteem te verhogen, zodat chemische middelen minder nodig zijn. Over biostimulanten bestond veel ruis bij akkerbouwers, zo bleek uit een enquête in 2019. Begin 2020 organiseerde BO Akkerbouw met Artemis en Agrodis een **symposium** over biostimulanten. Dat gaf goed inzicht en onderstreepte de urgentie om in de praktijk ervaring op te doen met deze bijzondere groep meststoffen. Met Artemis startte BO Akkerbouw daarna een praktijkpilot om de opbouw van biologische buffering via toepassing van biostimulanten en gewasbeschermingsmiddelen van biologische oorsprong te toetsen.

Netwerkbijeenkomst

Samen met Regiebureau POP en de Topsectoren Agri & Food en Tuinbouw & Uitgangsmaterialen organiseerde BO Akkerbouw in september de **Netwerkbijeenkomst Plantgezondheid**. Dat leidde tot een uitgebreid overzicht van relevante projecten. Ook werd duidelijk dat er behoefte is om structureel kennis uit te wisselen tussen betrokkenen bij die onderzoeken, zoals onderzoekers, projectleiders, bestuurders en beleidsmedewerkers. Onder meer om van elkaar te leren welke aanpak en methodes het meest succesvol zijn voor introductie en uitrol van kennis uit onderzoek in de praktijk.

3 thema's

Drie thema's hebben in 2020-2021 prioriteit: biologische buffering, bodemmaatlat en emissiereductie van gewasbeschermingsmiddelen.

Prioriteiten

De stuurgroep gaf prioriteit aan drie thema's in de tweede helft van 2020 en 2021. Biologische buffering is er daar één van. Daarnaast gaat het om de ontwikkeling van een bodemmaatlat en de reductie van de emissie van gewasbeschermingsmiddelen. De bodemmaatlat moet akkerbouwers motiveren om bodemmaatregelen te treffen. Hierbij zoekt BO Akkerbouw aansluiting bij al veel gebruikte bedrijfsmanagementsystemen en bij de Bodemindicatoren voor Landbouwgronden in Nederland (BLN). Ook voor emissiereductie zijn praktische handvatten voor akkerbouwers gewenst. De sector ontwikkelt protocollen voor een nagenoeg gesloten erf en perceel. Deze activiteiten en resultaten dragen bij aan de realisatie van het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie Gewasbescherming 2030. Het ministerie van LNV en een aantal partners presenteerden in het najaar dit programma. Voor de uitwerking kan BO Akkerbouw het aanspreekpunt zijn voor de akkerbouw, zo heeft zij eind 2020 aan het ministerie van LNV laten weten.

Voorwoord

- 1 | **Over BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en Innovatie**
- 4 | **Actieplan Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat & Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

Kiemremming

Akkerbouwers kregen in 2020 te maken met het verbod op het gebruik van chloorprofam. Resten van de kiemremmer in bewaarschuren zouden ongewenste residuniveaus kunnen geven in nieuwe oogst aardappelen. Met de Taskforce Kiemremming hebben BO Akkerbouw en de betrokken leden (LTO Nederland, NAV, VAVI en NAO) ingezet op een werkbare tijdelijke Maximale Residu Limiet (MRL) en op goede communicatie in de keten. Daartoe is veelvuldig overleg gevoerd met Nederlandse en Europese overheden en sectororganisaties.

Een belangrijk onderdeel van de aanpak was het schoonmaken van bestaande bewaarplaatsen. Sectorpartijen hebben

daarvoor een **handleiding en checklist** opgesteld. Telers gaven massaal gehoor aan de oproep om de intensieve schoonmaakklus te klaren. BO Akkerbouw heeft een **online beslisboom** op laten stellen om telers inzicht te geven in de mogelijkheden om zonder chloorprofam toch tot goede bewaarresultaten te komen.

Een tijdelijke **Maximale Residu Limiet (MRL)** vanuit de EU zorgt ervoor dat de consumptieaardappelen regulier zijn af te leveren en te verwerken, conform het doel van de Taskforce. Voor kiemremming bij de export van consumptieaardappelen naar verre bestemmingen kwam ondanks breed onderzoek geen geschikt alternatief voor chloorprofam in beeld.

Voorwoord

- 1 | **Over BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en Innovatie**
- 4 | **Actieplan Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat & Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

Biodiversiteit

In 2020 sloot BO Akkerbouw zich als partner aan bij **Deltaplan Biodiversiteitsherstel**. Samen met Rabobank, de provincie Groningen en het Wereld Natuur Fonds werkte BO Akkerbouw verder aan de ontwikkeling van de **BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw (BMA)**. Daarbij draait het om kritische prestatie-indicatoren (KPI's) die ervoor zorgen dat prestaties voor meer biodiversiteit te meten zijn. In 2020 is een eerste set KPI's opgesteld en is gestart met testen bij akkerbouwers. De BMA, die in 2021 en 2022 verder ontwikkeld wordt, helpt akkerbouwers om hun resultaten te tonen. De prestaties zijn vervolgens te waarderen en te belonen door overheden, verpachters, marktpartijen en banken.

Meer informatie

Op de website van BO Akkerbouw is het **dossier Actieplan Plantgezondheid** te vinden. Hier is meer informatie te vinden over het plan en de bijbehorende activiteiten, evenals de beknopte voortgangsrapportage van voorjaar 2020.

Effectief middelenpakket

De Coördinator Effectief Middelenpakket (CEMP) werkt aan het beschikbaar komen en houden van een middelenpakket dat toereikend is voor zowel grote als kleine teelten. Hij verzamelt per gewas de knelpunten en zoekt in overleg met de toelatingshouders naar oplossingen voor die knelpunten.

Met financiële steun vanuit het Fonds Kleine Toepassingen (FKT) worden residuproeven gefinancierd en worden aanvragen bij het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) betaald. Het draait daarbij om kleine toepassingen, wat meestal neerkomt op teelten met een areaal tot 5.000 hectare in Nederland.

De overheid (50%), de toelatingshouders (25%) en de teelt (25%) financieren dit fonds. BO Akkerbouw betaalt het teeltaandeel van de akkerbouw. Het FKT liep over de jaren 2015-2019, met een uitloop naar 2020. De teelt heeft via BO Akkerbouw jaarlijks € 15.000 bijgedragen. Dat betekent in totaal € 75.000. Met de bijdrage van de overheid en de toelatingshouders was de totale inzet voor de akkerbouw voor dit fonds € 300.000 en voor alle gewasgroepen samen € 2.000.000.

Voorwoord

- 1 | **Over BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en Innovatie**
- 4 | **Actieplan Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat & Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

Gerealiseerde uitbreidingen

Met financiële steun uit het FKT zijn in de afgelopen periode de volgende uitbreidingen voor akkerbouwgewassen gerealiseerd:

- Callisto (mesotrione) naar sorghum tegen eenjarige breedbladige onkruiden, hanepoot en harig vingergras (inmiddels weer vervallen in verband met fytotoxiciteit; 2020 was het laatste jaar).
- Prosaro (prothioconazool + tebuconazool) naar lupine als peulvrucht tegen grauwe schimmel (*Botrytis cinerea*), *Sclerotinia* en roest (*Puccinia phaseoli* / *Uromyces phaseoli*).
- Yatze (ethefon) naar vezelvlas om legering te voorkomen.
- Vivendi 100 (clopyralid) naar sorghum, quinoa, miscanthus, graszaad (met uitzondering van Engels raaigras) en graszoden tegen samengesteldbloemige onkruiden en distels.
- Harmony SX (thifensulfuron-methyl) naar soja tegen eenjarige breedbladige onkruiden.
- BIO 1020 en Met52 OD (metarhizium anisopliae stam F52) naar peulvruchten (inclusief lupine en veldboon), oliehoudende zaden, vezelgewassen, cichorei en graszoden tegen ritnaalden en emelten.
- Centium 360 CS (clomazone) naar veldboon als peulvrucht tegen eenjarige breedbladige onkruiden.
- AZ 500 (isoxaben) naar raaigras (met uitzondering van Engels), timothee, kroppaar, struisgras, kamgras,

ruwe smele, fakkelgras en festulolium tegen eenjarige breedbladige onkruiden.

- Banvel 4S (dicamba) naar sorghum tegen breedbladige onkruiden.
- Nagano (bromoxynil + mesotrione) naar sorghum en gierst tegen eenjarige breedbladige onkruiden (inmiddels weer vervallen door het niet-verlengen van de toelating van bromoxynil; 2021 is het laatste jaar).
- Starane Top (fluroxypyr-meptyl) naar sorghum tegen breedbladige onkruiden en naar sjalotten en knoflook tegen kleefkruid en zwaluwtong.
- Centurion Plus (clethodim) naar peulvruchten (met uitzondering van lupine en veldboon), zonnebloem (als oliehoudend zaad), lupine (als groenbemester), zilverui en picklers tegen eenjarige grasachtige onkruiden, straatgras en kweek.

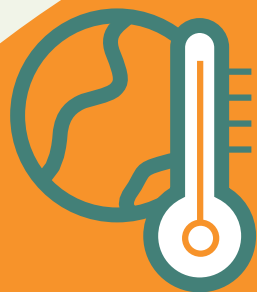
Ook zijn er met financiën uit het FKT residuproeven gedaan voor twee middelen en zijn er voor één middel effectiviteits- en selectiviteitsproeven uitgevoerd. Daarnaast lopen er nog tien projecten voor uitbreiding van middelen.

Soms doen zich noodsituaties voor die met een vrijstelling van 120 dagen worden opgelost. Zo zijn er in 2020 vrijstellingen verkregen voor de middelen Batavia (spirotramat) en Closer (sulfoxaflor) tegen bladluizen in suikerbieten.

Voorwoord

- 1 | Over
BO Akkerbouw**
- 2 | Sector in
coronatiejd**
- 3 | Onderzoek en
Innovatie**
- 4 | Actieplan
Plantgezondheid**
- 5 | Klimaat &
Bodem**
- 6 | Certificering**
- 7 | Overige
sectoronderwerpen**
- 8 | Financiën**

Klimaat & Bodem

Voorwoord

- 1 | **Over BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en Innovatie**
- 4 | **Actieplan Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat & Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

Klimaat & Bodem

Uitvoering Klimaatakkoord

BO Akkerbouw publiceerde eind 2018 de **Klimaatagenda Akkerbouw**. Op basis van dit robuuste document was BO Akkerbouw namens de Nederlandse akkerbouw nauw betrokken bij de totstandkoming van het Klimaatakkoord. Het jaar 2020 stond in het teken van de uitvoering van het Klimaatakkoord.

In het kader van de onderhandelingen over het Klimaatakkoord is in opdracht van het ministerie van LNV een scenariostudie uitgevoerd voor de Nederlandse landbouw richting 2050. BO Akkerbouw plaatste **kanttekeningen** bij deze studie. De gekozen scenario's en aannames lijken aan te sturen op krimp van de plantaardige productie om emissies in de veehouderij te compenseren. Er is te beperkt aandacht geweest voor kringlopen binnen Nederland en voor trends in de maatschappij zoals de eiwittransitie en de verwaarding van plantaardige producten. BO Akkerbouw vindt het teleurstellend dat het brede spectrum van beleidsvelden van LNV in deze studie slechts ten dele is benut.

Volgens het Klimaatakkoord moeten de landbouw en het landgebruik in 2050 klimaatneutraal zijn. In 2020 is de werkgroep Landbouwbodems en volleggrondsteelt (onder de tafel Landbouw en landgebruik) van start gegaan. BO Akkerbouw levert de voorzitter van deze werkgroep in de persoon van directeur André Hoogendijk.

Ook zet BO Akkerbouw concrete stappen om meer inzicht te krijgen in de uitstoot van broeikasgassen door de akkerbouw. In 2019 gaf het bestuur akkoord voor een project voor het gebruik van de **Cool Farm Tool**. Inmiddels werkt BO Akkerbouw aan een digitale hub voor de Cool Farm Tool. Daarmee ontstaat een koppeling tussen de Cool Farm Tool en bestaande systemen voor teeltregistratie. Dit voorkomt dat telers gegevens dubbel moeten invoeren.

Nationaal Programma Landbouwbodems

De bodem is voor de akkerbouw van essentieel belang. BO Akkerbouw heeft in 2020 het Nationaal Programma Landbouwbodems (NPL) **ondertekend**. Dit programma committeert publieke en private partijen aan het streefdoel om alle Nederlandse landbouwbodems in 2030 duurzaam te beheren. Dit vraagt om gezamenlijke inspanningen. De betrokken partijen hebben binnen het NPL de bodemindicatoren vastgesteld. Daarnaast onderstreept het programma het belang van kennisontwikkeling en

Voorwoord

- 1 | **Over BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en Innovatie**
- 4 | **Actieplan Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat & Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

kennisverspreiding. Dat sluit aan bij de PPS Beter Bodembeheer. NPL vormt bovendien een belangrijke basis voor regionale initiatieven. Een voorbeeld daarvan is het project **FASCINATING** dat in juli 2020 is gestart en waar enkele leden van BO Akkerbouw bij betrokken zijn.

17 bodem- indicatoren

Binnen het Nationaal Programma Landbouwbodems hebben de betrokken partijen zeventien bodemindicatoren vastgesteld.

Aanpak PFAS-problematiek

Eind 2019 ontstond er een fors knelpunt in de akkerbouw rondom PFAS, een verzamelnaam voor chemische stoffen die van nature niet in het milieu voorkomen. De overheid voerde een tijdelijk handelingskader PFAS in. Grond met per kilo meer dan 0,1 microgram PFAS mocht niet meer verplaatst worden. Deze maatregel trof niet alleen de bouwsector, maar ook de akkerbouw. Bedrijven konden tarraground niet meer afzetten op basis van de Fabrikant Eigen Verklaring (FEV). Omdat de problematiek de hele akkerbouwketen raakte, heeft BO Akkerbouw het voortouw genomen. En met succes. In 2020 is in twee stappen de norm verruimd. Daarmee heeft de sector voldoende ruimte om tarraground terug te brengen op de akkers.

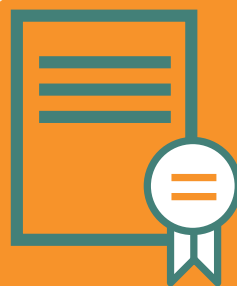

“Door snelle en goede samenwerking binnen BO Akkerbouw hebben we als keten het PFAS-probleem kunnen oplossen. Het was voor akkerbouwers en verwerkers van belang dat zij op een goede wijze met hun eigen grond mogen werken.”

Dirk de Lugt,
voorzitter BO Akkerbouw

Voorwoord

- 1 | **Over
BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in
coronatiejd**
- 3 | **Onderzoek en
Innovatie**
- 4 | **Actieplan
Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat &
Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige
sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

Certificering

Voorwoord

- 1 | **Over BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en Innovatie**
- 4 | **Actieplan Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat & Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

Certificering

Het Akkerbouw Certificeringsoverleg (ACO) beheert het **Voedsel- en Voederveiligheid Akkerbouw (VVAK)**-schema en coördineert de certificering vanuit de verschillende akkerbouwketens (de gewascertificaten). In 2020 besloot het bestuur van BO Akkerbouw, met instemming van het ACO, tot een strategische heroriëntatie op het doel, de scope en de organisatie van VVAK. Deze heroriëntatie staat gepland voor 2021.

VVAK wordt jaarlijks geëvalueerd en indien nodig aangepast. In 2020 betroffen de aanpassingen onder meer:

- de integratie van duurzaamheidseisen in de module consumptieaardappelen voor de verwerkende industrie;
- de introductie van nieuwe eisen gericht op de reiniging van bewaarvoorzieningen en materiaal voor consumptieaardappelen in verband met de beëindiging van de toelating van chloorprofam; en
- een aanscherping van de eisen voor verontreinigingen in compost.

Vanwege de bijzondere maatregelen rondom het coronavirus is er een protocol vastgesteld dat onder bepaalde voorwaarden inspecties op afstand toestaat. Dit protocol kan ook tijdelijk de geldigheidsduur van certificaten verlengen met het oog op een herinspectie binnen de verlengde geldigheidsduur. Het protocol was eind 2020 nog van kracht.

7.000
deelnemers

Meer dan 7.000 akkerbouwbedrijven beschikken over een of meer VVAK-modules.

Voorwoord

- 1 | Over
BO Akkerbouw**
- 2 | Sector in
coronatie**
- 3 | Onderzoek en
Innovatie**
- 4 | Actieplan
Plantgezondheid**
- 5 | Klimaat &
Bodem**
- 6 | Certificering**
- 7 | Overige
sectoronderwerpen**
- 8 | Financiën**

Overige sectoronderwerpen

Voorwoord

- 1 | **Over BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en Innovatie**
- 4 | **Actieplan Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat & Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

Overige sectoronderwerpen

Markt- en prijsinformatie

BO Akkerbouw draagt bij aan de verspreiding van marktinformatie over consumptieaardappelen. Op verzoek van de aardappelverwerkende industrie beheert BO Akkerbouw het Platform Aardappel Transacties (PAT). In dit systeem leggen afnemers van consumptieaardappelen een aantal kerngegevens over afgesloten aankooptransacties vast. De website [Boerenbusiness.nl](https://www.boerenbusiness.nl) publiceert deze gegevens, zonder vermelding van de identiteit van koper en verkoper.

BO Akkerbouw stelde in 2020 eenmaal per week een lijst op met kerngegevens van afgesloten transacties van fritesgeschikte aardappelen voor de noteringscommissie van PotatoNL. De gegevens die de aardappelverwerkende industrie via PAT levert en de transactiegegevens die handelspartijen aan BO Akkerbouw verstrekken vormen hiervoor de basis. De noteringscommissie gebruikt de lijst met anonieme transactiegegevens om tot een notering te komen.

Ook publiceert BO Akkerbouw iedere maand exportcijfers van consumptieaardappelen die de Nederlandse Aardappel Organisatie (NAO) aanlevert.

Beëdiging keurmeesters

Sinds 2016 verzorgt BO Akkerbouw op verzoek van haar leden in de aardappelketen de beëdiging van nieuwe keurmeesters. Beëdigde keurmeesters moeten bijdragen aan transparantie in de handel. Marktpartijen kunnen er dan vanuit gaan dat de keuring van verhandelde partijen eerlijk en objectief op kwaliteitskenmerken gebeurt. Een overzicht van beëdigde keurmeesters en de bedrijven waarbij zij werkzaam zijn is te vinden op de [website van BO Akkerbouw](https://www.boerenbusiness.nl).

27 nieuwe keurmeesters

In 2020 zijn er
27 keurmeesters
officieel beëdigd met
het afleggen van de
eed of belofte.

Voorwoord

- 1 | **Over
BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in
coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en
Innovatie**
- 4 | **Actieplan
Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat &
Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige
sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

De beëdiging van de keurmeesters vond plaats op 25 september 2020 in drie digitale ceremonies. BO Akkerbouw-directeur André Hoogendijk nam de eed of belofte af. De keurmeesters hebben gezworen, dan wel verklaard, dat zij zorgvuldig zullen handelen, hun opdrachten plichtsgetrouw zullen volbrengen en van niemand geschenken zullen aannemen. De beëdiging blijft vijf jaar van kracht. Als de keurmeester voor het verstrijken van de termijn van vijf jaar een opfriscursus volgt, wordt de termijn met vijf jaar verlengd.

Werkzaamheden voor derden

BO Akkerbouw verricht beleids- en secretariaatswerkzaamheden voor organisaties die geen deel uitmaken van BO Akkerbouw, maar nauw verbonden zijn met de akkerbouwsectoren. Voor de uitvoering van de werkzaamheden zijn dienstverleningsovereenkomsten opgesteld. In 2020 betrof het werkzaamheden voor:

- Stichting Commissie Samenstelling Aanbevelende Rassenlijst Landbouwgewassen (CSAR)
- Vlas en Hennep.NL
- Werkgroep Graszaad en graszoden
- Stichting Bevordering Cichoreiteelt

“De leidende positie van Nederland als aardappelland is mede gebaseerd op een sterk en verifieerbaar kwaliteitsbeleid. Onafhankelijke keurmeesters, beëdigd vanuit de gezamenlijke totale keten via BO Akkerbouw, spelen daarin een zeer belangrijke rol.”

Dick Hylkema,
directeur NAO, bestuurslid BO Akkerbouw

Voorwoord

- 1 | **Over
BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in
coronatiejd**
- 3 | **Onderzoek en
Innovatie**
- 4 | **Actieplan
Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat &
Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige
sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

Financiën

Voorwoord

- 1 | **Over BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en Innovatie**
- 4 | **Actieplan Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat & Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

Financiën

De jaarrekening* van de vereniging BO Akkerbouw bestaat uit twee delen: de winst- en verliesrekening over de periode 1 januari tot en met 31 december 2020 en de balans per 31 december 2020. Om een goede vergelijking te kunnen maken, zijn de bedragen uit het boekjaar 2019 en de balans per 31 december 2019 vermeld. Alle bedragen luiden in euro's en zijn afgerond.

Samenvatting winst- en verliesrekening 2020

	2020		2019	
Opbrengst van de activiteiten	3.012.800		3.092.300	
Contributies en subsidies	405.500		405.500	
		3.418.300		3.497.800
Inkoopwaarde van de activiteiten		5.079.800		958.400
Bruto bedrijfsresultaat		- 1.661.500		2.539.400
Lonen en salarissen	178.400		170.900	
Sociale lasten	67.500		60.900	
Overige personeelskosten	44.000		31.600	
Bureaunkosten	69.500		37.300	
Som der kosten		359.400		300.700
Bedrijfsresultaat		- 2.020.900		2.238.700
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	0		7.600	
Rentelasten en soortgelijke kosten	- 11.400		- 2.600	
Som der financiële baten en lasten		- 11.400		5.000
Bijzondere baten		44.200		45.000
Resultaat		- 1.988.100		2.288.700

* De jaarrekening is voorzien van een beoordelingsverklaring van Blaak & Breederveld Accountants. Op deze samenvatting van de jaarrekening is geen accountantscontrole toegepast.

De opbrengsten van de vereniging bestaan naast contributies van de leden en subsidies uit opbrengsten van activiteiten. De contributie voor de leden was in 2020 gelijk aan die in 2019. Het grootste gedeelte van de baten betreft de opbrengst van de verplichte bijdragen van telers voor de financiering van het **programma Onderzoek en Innovatie**.

De inkoopwaarde van de activiteiten bestaat voor een belangrijk gedeelte uit de externe inkoop van (vooral) onderzoek ten behoeve van het programma Onderzoek en Innovatie. Ook gaat het hier om loon- en bureaunkosten die zijn toe te rekenen aan de activiteiten.

Het programma Onderzoek en Innovatie zorgde in 2020 voor een resultaat van - € 2 miljoen. Dit negatieve resultaat is ontstaan doordat in 2020 onderzoeksverplichtingen zijn aangegaan voor een fors hoger bedrag dan de financiële bijdragen van telers over dat jaar. Deze situatie vormt het spiegelbeeld van 2019 toen de aangegane onderzoeksverplichtingen lager waren dan de financiële bijdragen van telers. Voor het overgrote deel van de 32 nieuwe projecten die in 2019 zijn goedgekeurd, werd de externe verplichting pas in 2020 aangegaan.

Bij de financiële lasten valt op dat ook BO Akkerbouw in 2020 te maken had met een negatieve spaarrente.

Voorwoord

- 1 | **Over
BO Akkerbouw**
- 2 | **Sector in
coronatijd**
- 3 | **Onderzoek en
Innovatie**
- 4 | **Actieplan
Plantgezondheid**
- 5 | **Klimaat &
Bodem**
- 6 | **Certificering**
- 7 | **Overige
sectoronderwerpen**
- 8 | **Financiën**

Samenvatting balans (na resultaatbestemming)

ACTIVA	31 december 2020		31 december 2019	
Vlottende activa				
<i>Vorderingen</i>				
Debiteuren	558.800		654.300	
Overlopende activa	470.300		749.000	
		1.029.100		1.403.300
<i>Liquide middelen</i>		7.008.900		7.114.000
Totaal activazijde		8.038.000		8.517.300
PASSIVA	31 december 2020		31 december 2019	
Eigen vermogen				
Kapitaal BO Akkerbouw	220.300		159.900	
Bestedingsdoel Onderzoek en Innovatie	556.300		2.604.700	
Bestedingsdoel 'nieuwe activiteiten'	40.000		0	
Overgedragen fondsen Productschap Akkerbouw	3.170.900		4.031.700	
		3.987.500		6.796.300
Kortlopende schulden				
Handelscrediteuren	124.800		147.400	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	462.200		408.200	
Overige kortlopende schulden	24.700		19.900	
Overlopende passiva	3.438.800		1.145.500	
		4.050.500		1.721.000
Totaal passivazijde		8.038.000		8.517.300

De overgedragen middelen van het voormalig Productschap Akkerbouw vormen een groot deel van het eigen vermogen van de vereniging. Voor de besteding van deze middelen gelden voorschriften voor doel en doelgroep. Voor vrijwel het gehele saldo van de overgedragen fondsen heeft het bestuur inmiddels een aanwending bepaald. De besteding van deze middelen leidt tot een afname van het saldo.

De vermogenscategorie 'Bestedingsdoel Onderzoek en Innovatie' betreft reeds opgelegde verplichte financiële bijdragen van telers waarvoor nog verplichtingen binnen het programma moeten worden aangegaan. Doordat het bedrag waarvoor in 2020 onderzoeksverplichtingen werden aangegaan de jaarlijkse baten van dit programma fors overschreed, nam het saldo af.

Het bestuur van BO Akkerbouw besloot om financiële middelen te reserveren voor nieuwe activiteiten. Hiervoor bestaat (nog) geen programma, maar er is nu wel ruimte voor een snelle start indien gewenst.

De uitvoering van het programma Onderzoek en Innovatie geeft per 31 december 2020 aanleiding tot posten voor openstaande bedragen (debiteuren), nog te factureren onderzoeksbijdragen (overlopende activa) en reeds aangegane, maar nog niet geëffectueerde verplichtingen (overlopende passiva).

